

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych (821906)

Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych (821906)

Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych (821906)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [962]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie wyrobów z tworzyw sztucznych	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	9
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	10
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	10
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	10
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	11
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	12
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	13
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	13
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	15
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	15
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	17

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych 821906

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Monter elementów z tworzyw sztucznych.
- Składacz wyrobów z tworzyw sztucznych.
- Konfektioner półfabrykatów z tworzyw sztucznych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8219 Assemblers not elsewhere classified.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006–2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Katarzyna Fituch – SPOiWO Spółdzielnia Pracy Chemiczno-Wytwórcza, Radom.
- Iwona Kacak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Jacek Przepiórka – Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Jarosław Sitek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Marian Grabkowski – emerytowany pracownik zakładów obuwia oraz współwłaściciel zakładu PPHU GAMA s.c., Radom.
- Małgorzata Przybyłek – Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny, Radom.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Jadwiga Rudecka – Polskie Towarzystwo Towaroznawcze, Oddział Mazowiecki, Radom.
- Iwona Zapart – Zespół Ośrodków Rzeczoznawstwa „ZOR” Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych FS NOT, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych dokonuje montażu wyrobów z tworzyw sztucznych⁴, ewentualnie montuje wyrób częściowo, jeśli przewidziany jest dalszy montaż u użytkownika, stosując różne techniki łączenia i obróbki wykańczające.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych wykonuje operacje montażowe, w wyniku których otrzymywany jest gotowy wyrób z tworzyw sztucznych lub w połączeniu z innymi materiałami jak np.: metale, guma, drewno, ceramika, szkło. Do typowych czynności wykonywanych podczas montowania wyrobów z tworzyw sztucznych zalicza się przygotowanie elementów do montażu, przygotowanie narzędzi ręcznych lub urządzeń elektrycznych potrzebnych do obróbki i montażu tworzyw sztucznych lub kompozytów²), zmontowanie wyrobu oraz jego przygotowanie do wysyłki (w tym spakowanie i odpowiednie oznakowanie).

Sposoby wykonywania pracy

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych wykonuje pracę ręcznie lub mechanicznie z zastosowaniem odpowiednich narzędzi, maszyn i urządzeń. Jego praca polega na:

- kompletowaniu części do montażu,
- obróbce elementów z tworzyw sztucznych (typu gratowanie¹),
- łączeniu elementów za pomocą zaczepów, zatrzasków, wkrętów lub za pomocą klejenia, spawania i zgrzewania,
- kontrolowaniu jakości wykorzystywanych materiałów, jak również powstałych gotowych wyrobów lub półproduktów,
- pakowaniu półproduktów i wyrobów gotowych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **montera wyrobów z tworzyw sztucznych** odbywa się zarówno w pomieszczeniach zamkniętych typu hala produkcyjna, magazyn lub też na zewnątrz: np. przy montowaniu okien czy tarasów z kompozytu PVC³, montowaniu żaluzji w pomieszczeniach klienta.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

narzędzia ręczne:

- młotek,
- wkrętak,
- nożyce,
- nożyki,
- szczypce,
- pilniki,
- sprzęt pomiarowy typu linijka, kątomierz, suwmiarka,
- narzędzia do gratowania;

oraz maszyny i urządzenia:

- wkrętarki,
- wiertarki,
- szlifierki,
- zgrzewarki do tworzyw sztucznych,
- spawarki do tworzyw sztucznych,
- automaty do montażu okien i drzwi z tworzyw sztucznych.

Organizacja pracy

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych wykonuje swoją pracę w zespole pod nadzorem brygadzysty. Rozliczany jest z wykonywanych obowiązków przez swojego przełożonego i od niego otrzymuje wykaz zadań do wykonania. W zależności od wielkości zakładu monter wyrobów z tworzyw sztucznych może pracować w systemie jedno - lub dwuzmianowym.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Podstawowymi zagrożeniami występującymi w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** są:

- urazy dłoni przy obsłudze maszyn i narzędzi monterskich (np. młotek, nóż, wiertarka),
- nadmierny hałas (maszyny i narzędzia elektryczne),
- nadmierne zapylenie powietrza (kurz powstały podczas szlifowania tworzyw sztucznych),
- nadmierne stężenie substancji toksycznych (rozpuszczalniki zawarte w klejach).

Do występujących w zawodzie chorób możemy zaliczyć m.in.:

- przeciążenia układu mięśniowo-stawowego spowodowane podnoszeniem i przenoszeniem wielkogabarytowych elementów z tworzyw sztucznych,
- zatrucia ostre lub przewlekłe spowodowane substancjami toksycznymi,
- ostre reakcje alergiczne (np. przy nanoszeniu klejów),
- choroby skóry,
- choroby oczu.

Aby przeciwdziałać istniejącym zagrożeniom szczególnie ważne jest planowanie i organizowanie procesu montażu wyrobów z tworzyw sztucznych zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy przetwórstwie tworzyw sztucznych.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna (dla monterów wyrobów wielkogabarytowych),
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu kostno-stawowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- koordynacja ruchowo-wzrokowa;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- cierpliwość,
- gotowość do współdziałania,
- rzetelność,
- dokładność,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych powinien posiadać ogólną sprawność fizyczną, dobry wzrok, koordynację wzrokowo-ruchową oraz brak skłonności do alergii.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu monter wyrobów z tworzyw sztucznych są poważne schorzenia narządów ruchu (górnych i dolnych kończyn) oraz uczulenie na tworzywa sztuczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Pracę w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** może wykonywać osoba, która:

- posiada wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych,
- posiada świadectwo potwierdzające kwalifikację MG.05 Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych,
- ukończyła rzemieślnicze przygotowanie zawodowe w zawodzie pokrewnym operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** ułatwia:

- świadectwo potwierdzające kwalifikację MG.05 Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, uzyskane po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo czeladnicze i/lub dyplom mistrzowski w zawodzie operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, nadawane po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych może doskonalić/ podwyższać swoje kompetencje poprzez:

- zdobycie dodatkowych umiejętności np. z obsługi maszyn do przetwórstwa gumy - kalandrów lub pras wulkanizacyjnych, może wówczas pracować w zawodach pokrewnych, np. konfeksjoner wyrobów gumowych, operator urządzeń do wulkanizacji,
- zdobycie doświadczenia zawodowego, które pozwoli mu awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników produkcyjnych,
- kształcenie w szkole branżowej II stopnia lub technikum i zdobycie kwalifikacji w zawodzie pokrewnym, np. technik technologii chemicznej.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** nie ma możliwości bezpośredniego potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej oraz pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji w szkolnym zawodzie (pokrewnym) operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, w zakresie kwalifikacji MG.05 Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Dokumentem potwierdzającym kwalifikację jest dyplom wydawany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, po pozytywnym zdaniu egzaminu.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych. Dokumentami

potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski nadawane przez Izby Rzemieślnicze po zdaniu egzaminu.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik technologii chemicznej ⁵	311603
Operator urządzeń do wulkanizacji	814102
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych ⁵	814209
Konfektor wyrobów gumowych	821901
Monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	821904

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie elementów z tworzyw, narzędzi i materiałów pomocniczych do montażu.
- Z2 Wykonywanie montażu wyrobów z tworzyw sztucznych.
- Z3 Kontrolowanie jakości wyrobów z tworzyw sztucznych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie wyrobów z tworzyw sztucznych

Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie wyrobów z tworzyw sztucznych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie elementów z tworzyw, narzędzi i materiałów pomocniczych do montażu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Podział i charakterystykę tworzyw sztucznych; - Materiały pomocnicze stosowane w trakcie łączenia wyrobów polimerowych; - Podstawy mechaniki i przetwórstwa tworzyw sztucznych; - Techniki montażu i obróbki tworzyw sztucznych oraz innych materiałów np. metali, ceramiki, drewna; - Zasady odczytywania instrukcji montażu; - Instrukcje użytkowania maszyn i urządzeń do montażu; - Przeznaczenie maszyn i urządzeń do montażu; - Typy i rodzaje łączników do montażu elementów z tworzyw sztucznych (śruby, wkręty, zawiasy, kleje);	- Rozróżniać rodzaje tworzyw sztucznych; - Dobierać materiały pomocnicze stosowane w procesie montażu elementów; - Określać właściwości mechaniczne tworzyw sztucznych w zależności od sposobu ich przetwórstwa; - Rozróżniać typy i rodzaje połączeń; - Korzystać z instrukcji montażu; - Korzystać z instrukcji użytkowania maszyn do montażu; - Dobierać maszyny i urządzenia do montażu; - Przygotować maszyny i urządzenia do montażu; - Wybierać odpowiednie połączenie elementów z tworzyw sztucznych oraz innych materiałów; - Zabezpieczać elementy montowane przed

Zasady zabezpieczenia elementów montowanych przed uszkodzeniem.	uszkodzeniem.
---	---------------

Z2 Wykonywanie montażu wyrobów z tworzyw sztucznych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady BHP i ppoż. ochrony środowiska i ergonomii obowiązujące podczas montażu wyrobów z tworzyw sztucznych; - Zasady odczytywania instrukcji montażu wyrobu z tworzywa sztucznego; - Zasady użytkowania narzędzi ręcznych; - Zasady obróbki elementów z tworzyw sztucznych; - Zasady łączenia elementów z tworzyw sztucznych; - Procedury związane z technikami montowania elementów z tworzyw sztucznych.	- Przestrzegać zasad BHP i ppoż. ochrony środowiska i ergonomii obowiązujących podczas montowania wyrobów z tworzyw sztucznych; - Kompletować i łączyć elementy z tworzyw sztucznych zgodnie z instrukcją montażu; - Wykonywać montaż elementów z tworzyw sztucznych różnymi technikami; - Korzystać z narzędzi ręcznych; - Wykonywać obróbkę montowanych elementów z tworzyw sztucznych zgodnie z instrukcją montażu; - Postępować zgodnie z procedurami technologicznymi w procesie montowania wyrobów z tworzyw sztucznych.

Z3 Kontrolowanie jakości wyrobów z tworzyw sztucznych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady kontroli montowanych elementów; - Zasady kontroli gotowych wyrobów; - Wady występujące w łączonych elementach i zmontowanych wyrobach.	- Oceniać ilość, rodzaj i jakość elementów potrzebnych do zmontowania wyrobu na podstawie dokumentacji; - Rozpoznawać i sygnalizować przełożonym wady występujące w elementach z tworzyw sztucznych; - Oceniać jakość gotowego wyrobu z tworzywa sztucznego.

3.3. Kompetencje społeczne

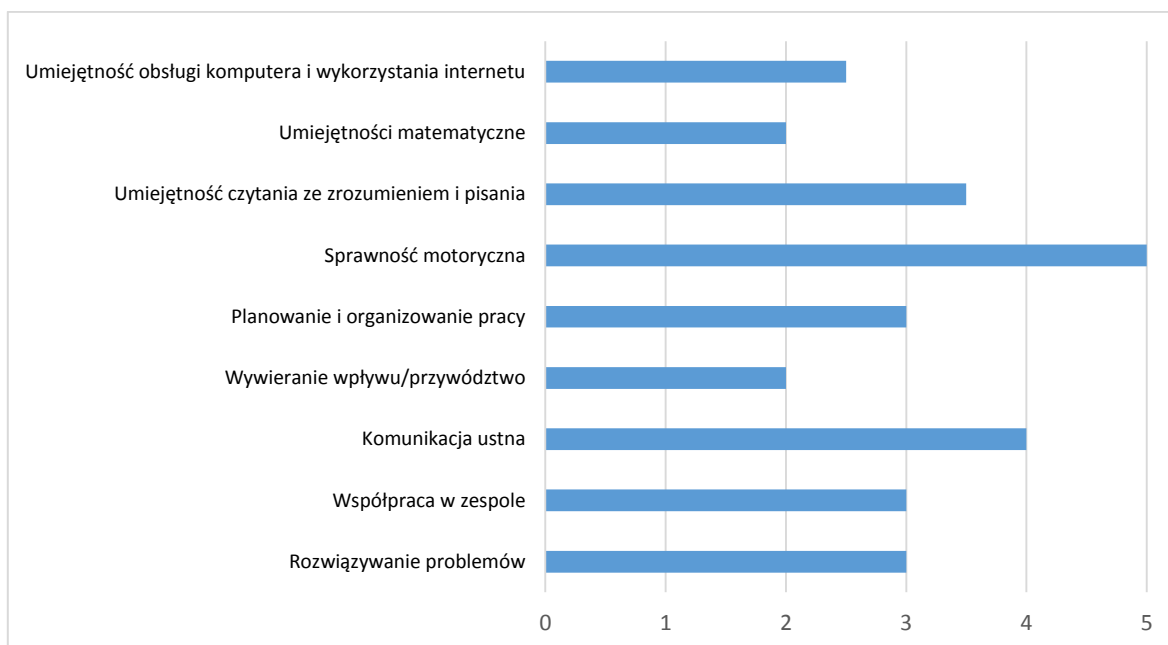
Pracownik w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za jakość montażu wyrobów z tworzyw sztucznych oraz dbania o powierzone mienie.
- Wykonywania zadań zawodowych pod nadzorem w zorganizowanych warunkach zakładu montażu wyrobów z tworzyw sztucznych.
- Oceniania swoich działań i ponoszenia odpowiedzialności za wadliwe wykonanie wyrobu z tworzywa sztucznego.
- Przestrzegania norm etycznych i zawodowych obowiązujących w środowisku pracy.
- Doskonalenia własnych kompetencji zawodowych związanych z montażem wyrobów z tworzyw sztucznych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **monter wyrobów z tworzyw sztucznych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **monter wyrobów z tworzyw sztucznych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych może znaleźć zatrudnienie w firmach branży, np.:

- motoryzacyjnej,
- elektronicznej,
- budowlanej,

- zabawkarskiej,
- sprzętu gospodarstwa domowego.

Pracownik pracujący w zawodzie z dużym doświadczeniem zawodowym może również założyć własną działalność gospodarczą.

Zapotrzebowanie na pracę w zawodzie monter wyrobów z tworzyw sztucznych jest zróżnicowane na terenie kraju i związane jest z obecnością dużych zakładów przemysłowych na terytorium kraju. Deficyt pracowników w tym zawodzie występuje w regionach zachodnich i południowych kraju m.in. w województwie małopolskim.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia bezpośrednio w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych**.

W preferowanym przez pracodawców zawodzie szkolnym operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych kształcenie oferują branżowe szkoły I stopnia.

Kwalifikację MG.05 Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych w tym zawodzie potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (również trybie eksternistycznym).

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) dla powyższej kwalifikacji mogą oferować:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

System rzemieślniczego przygotowania zawodowego oferuje kształcenie w zawodzie pokrewnym operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych – kwalifikacje potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Szkolenie

Pracodawcy lub wyspecjalizowane ośrodki szkoleniowe prowadzą szkolenia z zakresu np.:

- podstaw przetwórstwa tworzyw sztucznych,
- mechaniki,
- technologii montażu i obróbki tworzyw sztucznych oraz innych materiałów inżynierskich.

Organizatorzy szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybiezstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** uzależnione jest od zajmowanego stanowiska, sytuacji na lokalnym rynku pracy, liczby i wielkości zakładów produkcyjnych działających w konkretnym regionie Polski czy koniunktury na rynku pracy i wynosi średnio 2300 zł brutto miesięcznie (mediana).

W przypadku prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez montera wyrobów z tworzyw sztucznych, dochód miesięczny może wynosić nawet do kilkunastu tysięcy zł brutto.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **monter wyrobów z tworzyw sztucznych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych, przy czym konieczna jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niektórymi chorobami psychicznymi (02-P), pod warunkiem, że ich praca nie zaburza im rytmu dnia i nocy oraz jest zachowana zasada równego traktowania pracowników,
- słabo słyszących, głuchych i głuchoniemych (03-L) pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy np. pod kątem możliwości percepcji sygnałów alarmowych,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), nawet wykluczającą chodzenie czy też stanie, w sytuacji kiedy montaż wyrobów z tworzyw sztucznych odbywa się na siedząco, np. montowanie latarek, zabawek itp.,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności,
- cierpiących na epilepsję (06-E), które mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy, pod warunkiem, że ryzyko występowania ataków jest możliwe do określenia; osoby te powinny unikać obsługi maszyn, urządzeń i prac na podwyższeniu.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10. 2018 r.

- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. U. L 012 z 15.01.2011, s. 1 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 września 2014 r. w sprawie wzorów oznakowania opakowań (Dz. U. poz. 1298).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy przetwórstwie tworzyw sztucznych (Dz. U. Nr 81, poz. 735).

Literatura branżowa:

- Jachowicz T., Klepka T.: Przetwórstwo tworzyw polimerowych. Ćwiczenia laboratoryjne. Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, Lublin 2012.
- Materiały polimerowe. Struktura, właściwości i zastosowanie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
- Saechtling H.: Tworzywa sztuczne Poradnik. Wydawnictwo Wnt, Warszawa 2000.
- Szlezyngier W., Brzozowski Z.: Tworzywa sztuczne. Tworzywa ogólnego zastosowania, tom 1. Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2013.

- Wilczyński K. (red.): Wybrane zagadnienia przetwórstwa tworzyw sztucznych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2011.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10 2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/814209.pdf
- Kwartalnik naukowo techniczny: <http://www.elastomery.pl>
- Miesięcznik naukowo – techniczny: <http://www.mechanik.media.pl>
- Polimery – czasopismo o zasięgu międzynarodowym, obejmujące tematykę: tworzyw wielkocząsteczkowych, gumy, lakierów i włókien sztucznych: <http://www.ichp.pl/polimery>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal poruszający problematykę przetwórstwa tworzyw sztucznych <https://www.tworzywa.pl>
- Portal poświęcony technicznym aplikacjom tworzyw sztucznych: <https://www.plastech.pl/>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego: Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Gratowanie	Usuwanie ostrych pozostałości materiału (metalów lub tworzywa sztucznego), tzw. gratów, na krawędziach elementu pozostałych po różnego rodzaju obróbce skrawaniem lub z wyprasek.	Mały poradnik mechanika, tom II. WNT, Warszawa 1994
2	Kompozyt	Materiał o strukturze niejednorodnej, złożony z dwóch lub więcej komponentów o różnych właściwościach (np. polimeru i włókna węglowego).	Materiały polimerowe. Struktura, właściwości i zastosowanie. PWN, Warszawa 2016
3	PVC	Poli (chlorek winylu) - polimer z grupy polimerów winylowych otrzymany w wyniku polimeryzacji chlorku winylu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
4	Tworzywo sztuczne	Materiał inżynierski zbudowany z polimeru i dodatków modyfikujących.	Mały poradnik mechanika, tom II. WNT, Warszawa 1994

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.